

Програма ЮНЕСКО "Інформація для всіх"

1. Преамбула.

Інформація і знання є величезним загальнолюдським завоюванням. Вони необхідні для просування освіти, науки, культури і комунікацій, для збагачення культурної різноманітності і відвертості управління. Мандат ЮНЕСКО "сприяти вільному руху ідей словом і справою" ясно указує на роль, яку організація покликана грати в тому, щоб зробити інформацію і знання доступною для всіх, з кінцевою метою подолання розриву між інформаційно-багатими й інформаційно-бідними.

Для досягнення цієї мети, відповідно до свого конституційного мандата ЮНЕСКО повинна "підтримувати, зберігати, збільшувати, і поширювати знання", гарантуючи і забезпечуючи "збереження і захист" зафіксованих знань людства. Більш того, Організація повинна сприяти "співпраці між народами... у обміні публікаціями" і іншими інформаційними матеріалами і ініціювати "способи міжнародної співпраці, розраховані на те, щоб дати народам всіх країн доступ до опублікованих матеріалів, незалежно від місця і способу їх публікації".

Міжнародна інтелектуальна співпраця є надзвичайно важливою в навколишньому світі, який все більш обумовлюється розвитком інформаційних і комунікаційних технологій (ІКТ) і збільшеною конвергенцією їх застосувань. Наслідки цього розвитку, особливо в освіті, науці, культурі і комунікаціях, самими різними способами, прямо або побічно, впливають на всі країни-члени ЮНЕСКО, групи населення і окремих людей.

Технологічна конвергенція сама, що посилюється, по собі не сприяє ні глобальному обміну моральними, культурними і суспільними цінностями, ні розвитку рівноправного доступу до інформації для всіх. Люди, особливо в країнах, що розвиваються, повинні бути повністю залучені в участь в світових процесах і отримати максимум переваг від ефективного доступу до інформації.

Нові способи доступу, обробки і захисту інформації створюють проблеми етичного і етичного характеру, рішення яких повинне бути знайдене міжнародним співтовариством. Такими проблемами є якість, надійність і різноманітність інформації, баланс між вільним доступом до інформації, чесним використанням і захистом прав інтелектуальної власності, збереженням світової інформаційної спадщини і безпекою інформації приватного характеру.

У цьому контексті ЮНЕСКО з своїм мандатом - розвивати "інтелектуальну і моральну солідарність людства"- саме краще місце для проведення міжнародних дебатів, формування політик особливо на міжнародному і регіональному рівнях. Політика, що формується, повинна фокусуватися на збереженні і доступі до інформації і звертати увагу на суспільний сектор інформації, на мережеву взаємодію ключових інститутів, таких, як архіви, бібліотеки і інші інформаційні центри.

2. Мандат.

Програма "Інформація для всіх" повинна зіграти ключову роль в здійсненні мандата ЮНЕСКО - повсюдно сприяти розвитку "освіти для всіх", "вільному обміну інформацією і знаннями" і збільшенню засобів комунікації між людьми.

Програма повинна сприяти зменшенню розриву між інформаційно-багатими і інформаційно-бідними.

В рамках програми повинні робитися прямі ініціативи, проводитися дослідження, здійснюватися сприяння співпраці, проводитися аналіз і готуватися доповіді.

Пріоритетним напрямом Програми повинна бути робота зі всіма іншими програмами ЮНЕСКО по адаптації інформаційних і комунікаційних технологій для цих програм. Необхідна тісна співпраця з організаціями системи ООН, іншими міжурядовими і неурядовими організаціями, а також з приватним сектором.

3. Цілі програми.

У дусі Міжнародної Декларації Прав Людини, яка формує основи інформаційних прав для суспільства майбутнього, програма "Інформація для всіх" створює платформу для дискусій по міжнародній політиці у сфері захисту інформації і загального доступу до неї, по загальній участі в глобальному інформаційному суспільстві, а також по етичних, правових і суспільних наслідках розвитку інформаційних і комунікаційних технологій.

Як одна з основних програм ЮНЕСКО програма "Інформація для всіх" створює рамки для міжнародної і регіональної співпраці. Для здійснення цієї політики Програма підтримує розвиток загальних стратегій, методів і інструментарію для будівництва правового і вільного інформаційного суспільства.

Зокрема програма "Інформація для всіх" націлена на:

- Заохочення і розширення доступу до інформації за допомогою її організації, перекладу в електронну форму (оцифрування) і захисту.
- Розвиток міжнародної рефлексії і дискусій по етичних, правових і суспільних погрозах і викликах в інформаційному суспільстві.
- Сприяння тренінгу, безперервній освіті і навчанню у сфері інформації і інформатики.
- Просування використання міжнародних стандартів і передового досвіду у сфері інформації і інформатики в межах компетенції ЮНЕСКО.
- Просування мережевої взаємодії у сфері інформації і знань на локальному, національному, регіональному і міжнародному рівнях.

4. Основні розділи програми

Програма "Інформація для всіх" складається з наступних 5 розділів:

Розділ №1: Розвиток інформаційної політики на міжнародному, регіональному і національному рівнях.

Розділ №2: Розвиток потенціалу і можливостей людини в століття інформації.

Розділ №3: Посилення установ та інститутів як ворота для інформаційного доступу.

Розділ №4: Розвиток інструментів, способів і систем інформаційного менеджменту.

Розділ №5: Інформаційні технології для освіти, науки, культури і комунікацій.

Розділ 1. Розвиток інформаційної політики на міжнародному, регіональному і національному рівнях.

а) Досягнення міжнародного консенсусу по концепції про загальний і рівноправний доступ до інформації як одного з основних прав людини.

б) Досягнення міжнародного консенсусу в рамках етичних і правових принципів, що відносяться до кіберпростору.

в) Створення міжнародної організації по спостереженню за міжнародною, регіональною і національною інформаційною політикою.

г) Створення кліринг передового досвіду управління, заснованого на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

д) Встановлення міжнародних рамок збереження світової інформаційної спадщини.

Розділ 2. Развитие людських ресурсів, навиків і умінь в століття інформації.

а) Створення міжнародних рамок основ комп'ютерної письменності.

б) Створення системи підвищення кваліфікації інформаційних фахівців з використанням ІКТ.

в) Створення рамок міжнародної системи акредитації і сертифікації повчальної діяльності в інформаційній сфері.

Розділ 3. Посилення ролі інституцій в забезпеченні доступу до інформації

а) Створення порталу ЮНЕСКО для доступу до інформаційних установ і організацій у всьому світі.

б) Створення національних точок доступу до безкоштовної інформації в декількох країнах кожного регіону.

в) Розробка і реалізація національних стратегій за оцифровуванню інформацією в чотирьох країнах кожного регіону.

г) Створення стандартів для управління і збереження зафіксованих знань

Розділ 4. Развитие інструментів, способів і систем інформаційного менеджменту.

а) Проведіння аналізу потреб регіонів і планування політики створення інструментів інформаційного менеджменту.

б) Створення багатомовного зведення інформації про інструменти управління загальнодоступною інформацією.

в) Збір, узагальнення і аналіз передового досвіду, створення стандартів інформаційного менеджменту.

Розділ 5. Інформаційні технології для освіти, науки культури і комунікацій.

а) Створення міжгалузевої і міждисциплінарної інформаційної платформи для сприяння всім програмам ЮНЕСКО у формулюванні і ухваленні компетентних рішень.

б) Створення усесвітньої організації моніторингу потреб і тенденцій комп'ютерної освіти, що росте.

в) Розробка міжнародних керівних матеріалів по забезпеченню мережевого доступу до наукової інформації.

г) Істотний прогрес в мережевій взаємодії установ і працівників культури і ЗМІ всіх країн в цілях підтримки миру, взаєморозуміння і розвитку.

д) Створення міжнародних рамок по забезпеченню і підтримці багатомовності і різноманітності культур в кіберпросторі.

е) Створення усесвітньої організації моніторингу розвитку **ЗМІ** в **інформаційному суспільстві**.

5. Принципи здійснення програми.

1. Партнерство і співпраця.

Успіх досягнення кінцевої мети програми "Інформація для Всіх" вимагає ефективної співпраці і взаємодії з різноманітними зацікавленими організаціями - учасниками. Для цього "Інформація для всіх" повинна робити ставку на посилення ролі зовнішньої співпраці і партнерства в цій роботі усередині ЮНЕСКО і на підтримку зовнішніх програм. Необхідно прагне до співпраці з іншими міжнародними програмами, що входять і не входять в систему ООН, для того, щоб гармонізувати позиції і політикові. Для досягнення цілей Програми, слід встановити співпрацю з неурядовими організаціями - посередниками і приватним сектором, створюючи ефект, що тим самим мультиплікує, за допомогою більш довершених комунікацій і співпраці. Внутрішню співпрацю необхідно збільшити до такого ступеня, щоб "Інформація для всіх" стала близьким партнером секторів ЮНЕСКО.

Програма повинна використовувати при здійсненні своєї діяльності ІКТ і встановлювати постійний діалог із зацікавленими співтовариствами.

2. Оцінки.

Усвідомлюючи, що технології полегшують досягнення кінцевої програмної мети, Програма "Інформація для всіх" включає механізми для оцінки соціальної, економічної і політичної дії ІКТ і їх ефективність в досягненні кінцевої мети Програми.

Програма "Інформація для всіх" визначає пріоритети для майбутньої роботи і способи оцінки цієї діяльності. Повна оцінка Програми і очікуваних результатів буде винесена на сьомий рік здійснення (відповідно в останній рік середньостроковій стратегії ЮНЕСКО). Стратегія і діяльність коректуватимуться в світлі цих оцінок.

3. Принципи здійснення проекту.

На рівні діяльності, проекти, здійснювані в рамках програми "Інформація для всіх", повинні бути такими, що каталізують, носити пілотний характер, мати завершений вигляд, включати оцінний компонент і застосовувати допоміжні додаткові принципи (наднаціональний рівень). Особливий акцент повинен бути зроблений на функціях спостереження і кліринга Програми.